

den Sag en Lykke, at vi ingen Menighedsraad havde med den Myndighed (Ja! Ja!), men at det var ordnet paa en saadan Maade, at Folk skulde gjøre sig lidt Uleilighed for at komme til at stemme imod den nye Psalmebog. Derved er det lykkes paa mange Steder at faae den indført. Jeg skal dernæst gjøre den Bemærkning, at det var mig sandelig ikke om at gjøre at komme til at staae med Palmer i Hænderne ligeoverfor den ærede Minister. Det var mig kun om at gjøre at oplyse en Side af Sagen, som han slet ikke tog med ved Spørgsmaalet om, hvad der var Ansag til Menighedernes Fald, og hvad der kunde være Middel til at hæve dem. Jeg har i det Hele med Hensyn til dette Punkt slet ikke talt om den ærede Ministers Hjertelag eller Tankegang; thi deels er det Noget, jeg ikke kender, og deels er jeg, forsaavidt jeg kender det, overbevist om, at han er aldeles enig med mig; men det, jeg har talt om, er den ærede Ministers Tale idag; thi der forbigik han ganske det Punkt og fremstillede Menighedernes Sløvhed væsentligt som en Følge af den Umyndighedstilstand, hvori de ere blevne holdte.

Kirke- og Underviisningsminister: Ja, jeg maa dog tilføie blot et Ord endnu. Selv i de Menigheder, hvor der er et religiøst Liv, hvor den Enkelte for sig har et religiøst Liv, selv der er der Sløvhed, naar der er Tale om Menigheden som Menighed, selv der er det, som om Menigheden var tilintetgjort, naar man sammenligner Tilstanden med den kraftige Virksomhed, som findes der, hvor Menighederne ere organiserede. Det er dert, at den ærede Landsþingsmands Misforstaaelse ligger; han sammenblander forskjellige Ting. Jeg har talt om Menighedens Virksomhed som Menighed for Menighedens Anliggender, og da siger jeg, at selv der, hvor der er

meeft aandeligt Liv, er det dog med Hensyn til Virksomheden for Menighedsanliggender — i Sammenligning med andre Steder, hvor en Menighed er kaldet tillive, — som om Menigheden slet ikke var til; der staaer dog Præsten i et ganske andet Forhold end i de Kredse, hvor Menigheden følger, at den bærer Ansaret med, at den maa virke og arbejde. Jeg skal kun tilføie, at den nye Psalmebog er indført med Samtykke af Menighederne og kan ikke være indført uden deres Samtykke. Jeg veed ikke, om der somme Steder skulde være brugt Kunster for at tilveiebringe dette Samtykke; det skal jeg ialtfald ikke indlade mig paa. Men naar Menighederne have givet deres Samtykke, er det i høieste Grad sandsynligt, at ogsaa Menighedsraadene ville have givet deres.

Mossin: Jeg vil kun give den Oplysning med Hensyn til Indførelsen af den nye Psalmebog, at paa det Sted, hvor jeg er Præst, er det steet ved Menigheden uden den mindste Opfordring fra min Side.

Frandsen: Jeg vil kun tillade mig at oplyse, at i den Menighed, hvor jeg har hjemme, er den nye Psalmebog indført paa den Maade, at en Deel af Beboerne maatte kjøbe og ombele den til Folk.

R e t t e l s e.

Nr. 5, Sp. 58, Lin. 13 og 14 f. n.: „Fugle i Dyrehaverne“ læs: „Fugle- og Dyreavter“
— 9, Sp. 126, Lin. 11—12 f. o.: „Anklang . . . Landsþinget“ læs: „Anklang, fordi Sagen i sig selv er sund og god, og Landsþinget“